

A Swede in Jerusalem
Signe Ekblad

AND THE SWEDISH SCHOOL 1922–1948

En svenska i
Jerusalem

OCH DEN SVENSKA SKOLAN 1922–1948

En svenska i Jerusalem

– om den lilla Jerusalemföreningen med det stora uppdraget

sidan 3–11

Ur innehållet:

Fred – Om Gud vill. Men vill människorna?

sidan 9

Kristus vid gränsposteringarna

– evangelikal fredskonferens med messianska judar,

kristna sionister med flera

sidan 13

Vad är svenska Jerusalemsföreningen?

Svenska Jerusalemsföreningen grundades 1900 och har sedan dess varit verksam i Jerusalem och Betlehem genom skolor och sjukhus.

I dag driver föreningen Den Gode Herdens skola för 400 palestinska flickor från förskola till studentexamen. Skolans namn är Den Gode Herdens svenska skola. Mer än 60 procent av driften betalas via gåvor från enskilda svenskar, stiftelser, fonder, kollekter och faddergåvor.

Jerusalemsföreningen äger, underhåller och upplåter en sjukhusbyggnad, också i Betlehem, till den palestinska hälsovårdsmyndigheten. Biskop Jan-Olof Johansson är ordförande.

Svenska Jerusalemsföreningens tidskrift utkommer med fyra nummer per år. Du som inte får tidskriften hem till dig men vill ha det, kan meddela detta på sjs@brevet.nu eller sätt in en gåva till Svenska Jerusalemsföreningen på pg 2069-3 eller bg 401-3330 och ange på talongen "ny medlem".

Medlemsavgiften i Svenska Jerusalemsföreningen är 150 kr/år.

Tre ben

Svenska Jerusalemsföreningen vill genom skolverksamheten:

- stärka kvinnans ställning genom att erbjuda kvalificerad undervisning för flickor och rusta dem för att ta ansvar i det lokala samhället
- bidra till fred och försoning och erbjuda såväl kristna som muslimska flickor i Betlehemsområdet undervisning. Om flickor har varit bänkkamrater i upp till tolv år, menar Jerusalemsföreningen, att man därmed har byggt broar över religions- och kulturgränser som leder till förståelse för varandra i en region där dessa kontakter inte är alltför vanliga
- stärka den kristna minoriteten i Jesu egen födelsestad.

Innehållsförteckning:

<i>Ordföranden har ordet: Inga kvinnor! Inga främlingar! .....</i>	3
<i>En svenska i Jerusalem – om den lilla föreningen med det stora uppdraget .....</i>	4
<i>Bokrecension 1 En svenska i Jerusalem och den svenska skolan:.....</i>	7
<i>Bokrecension 2 Fred – om Gud vill: .....</i>	9
<i>Evangelikal konferens om att leva under ockupation: Kristus vid gränsposteringarna.....</i>	13
<i>Gåvoredovisning .....</i>	18
<i>Gåvosammanställning .....</i>	18
<i>Solveig Hanna ny representant för Jerusalemsföreningen i Betlehem.....</i>	19
<i>Faddertalong .....</i>	19
<i>Adresser .....</i>	20

Ordföranden har ordet

Inga kvinnor! Inga främlingar!

Inga kvinnor och inga främlingar får komma in här! Jag hade sökt mig till Rehov Ido HaNavi. Profeten Iddos gata, som bara är en gatstump i utkanten av den judisk ortodoxa stadsdelen Mea Shearim i Jerusalem, inte långt från Damaskusporten.

Där låg nämligen den svenska skolan som startades och drevs av Svenska Jerusalemsföreningen fram till 1948 då skolbyggnaden hamnade på ena sidan av den mur som delade Jerusalem och barnen på den andra.

Jag hade varit här förr och identifierat både den äldre byggnaden som hörde till skolan och den som byggdes av föreningen och invigdes 1929. Jag rymkte i den kraftiga plåtporten och fann den låst. Kunde ana genom ett tätt galler en man med svart hatt, skägg och öronlockar. Jag hälsade honom med shalom genom gallret och förklarade för honom att jag var svensk och att skolan en gång varit svensk och att det var detta som gjorde att jag ville komma in och se skolan. Inte minst lockade mig att se den sten på vilken det står GRUNDSTEN lagd den 23 mars 1928. Just på svenska står det och därunder i arabisk översättning.

Det var då jag fick svaret: Inga kvinnor och inga främlingar får komma in här! Tonfallet förkunnade ganska snart att det inte var förhandlingsbart.

Reflektionen var given. Tiderna förändras, liksom omständigheterna. Idag är det som var vår skola en gång en judisk ortodox pojkskola.

Det var här Signe Ekblad började

Men det var här Signe Ekblad var verksam åren 1922–1948. Både pojkar och flickor gick här men med en viss fördel för flickorna. Signe Ekblad var främlingen som kom och drev skolan men till skillnad från engelska, franska, tyska skolor så skedde undervisningen på barnens modersmål arabiska. Signe Ekblad studerade arabiska i Uppsala och London innan hon ansåg sig färdig att åka till Palestina.

Om Signe Ekblad handlar en utställning och bok som vi berättar mer om i detta nummer av tidskriften. Både utställningen och boken kommer att finnas på Världens fest i Malmö den 7-9 september. Därefter kommer den att finnas på flera platser i landet. Nu är den i Jerusalem och kommer sedan att visas i Betlehem i Fredscentret vid Krubbans torg.

Svenska Jerusalemsföreningen tog sedan över flickskolan Den Gode Herdens skola i Betlehem vilken är den skola vi driver idag sedan 50 år. Signe Ekblads anda lever kvar både som motiv för att driva skolan och i skolans verksamhet. ■

Jan-Olof Johansson, biskop, ordförande

Mia Gröndahl tillsammans med biskop Jan-Olof Johansson, en av initiativtagarna till Boken om Signe Ekblad. Foto: Daniel Braw.

En svenska i Jerusalem – om den lilla föreningen med det stora uppdraget!

Det är många som under årens lopp fascinerats av Svenska Jerusalemsföreningen – den lilla organisationen med det stora uppdraget.

Under mer än 100 år har föreningen varit verksam i Jerusalem och Betlehem under fem olika regimer – turkisk, brittisk, jordansk, israelisk och nu palestinsk.

En av dem som fascinerats av föreningen på senare år är den förre svenske generalkonsuln i Jerusalem Nils Eliasson. Som uttryck för detta ville han lyfta fram föreningens historia i samband med att föreningen fyllde 110 år.

UD bekostar och Mia Gröndahl skriver

Utrikesdepartementet i Sverige avsatte en summa pengar för ändamålet, dvs. en utställning.

Tiden var dock för knapp för att projektet skulle kunna genomföras innan Nils Eliasson skulle lämna sin post.

Så såg det ut under Signes tid som lärare på Den gode Herdens svenska skola i Jerusalem.

Mia Gröndahl, känd både som radiokorrespondent och som författare och rosenodlare har sammanställt själva boken. Foto: Daniel Braw.

Hans efterträdare Axel Wernhoff tog lika villigt över projektet som kom att göras gemensamt av svenska konsulatet i Jerusalem och Svenska Jerusalemsföreningen.

Det stod tidigt klart att journalisten och fotografen Mia Gröndahl skulle anlitas. Hon hade redan tidigare under sina forskningar om svenskar i Jerusalem vid förra sekelskiftet och tiden därefter stött på Signe Ekblad.

Till utställningen bestämdes att en katalog skulle göras. Den kom att bli en bok som anmäls på annan plats här i tidskriften (se sidan 7–8).

I början av maj var allt klart och invigningen av utställningen och boksläppet kunde ske i Jerusalem.

Det ägde rum den 1 maj på det anrika hotellet American Colony i Jerusalem. Platsen där Jerusalemsfararna från Nås bodde en gång.

Som representanter för projektets huvudmän talade både generalkonsul Wernhoff och undertecknad. Dessutom höll biskop Munib Younan ett föredrag om betydelsen av utbildning i det palestinska samhället idag.

Mia Gröndahl berättade om bilderna i utställningen av vilka många är tagna av Signe Ekblad själv.

Vandrande utställning, bland annat på Världens fest i Malmö i september

Nästa dag den 2 maj hängdes utställningen upp i det svenska studiecentret som drivs av studieförbundet Bilda innanför Jaffaporten.

Och en tredje samling ägde rum på Den Gode Herdens skola då en av författarna, Nuha Khoury, i boken talade om den fortsättningen på Signe Ekblads verk Den Gode Herdens skola är idag.

Innan utställningen kommer till Sverige kommer den att finnas i Fredscentret, som byggdes med SIDA-medel till millennieskiftet, på Krubbans torg i Betlehem.

Boken kommer att kunna beställas efter Världens fest i Malmö i början av september. Anledningen är att boken är tryckt i Bet Jala och utgiven på förlag i Betlehem och transporteras till Sverige först i slutet av sommaren.

Det är glädjande att vi på detta sätt fått ytterligare en dokumentation av vår historia. ■

Jan-Olof Johansson

Utställningen om Signe Ekblad kommer att turnera runt och visas bland annat på Världens fest i Malmö 7–9 september. Foto: Daniel Braw.

En svenska i Jerusalem – och den svenska skolan 1922–1948

De tre redaktörerna, Sune Fahlgren, Mia Gröndahl och Kjell Jonasson har gett sitt förord överskriften "Ett levande minne" och därmed sätter de också tonen för det som de vill åstadkomma.

I denna antologi får vi en inblick i lärarinnan Signe Ekblads fascinerande levnadsöde och gärning då hon under 26 år driver och formar den svenska skolan i Jerusalem.

Vi får följa det dagliga arbetet vid skolan och hur hon lyckas få skolan att utvecklas ifrån närmast en förskola med bristfällig undervisning för de äldsta barnen till en fullt utvecklad grundskola för flickor i nya och ändamålsmässiga lokaler och därtill med ett socialt ansvar för de fattigaste eleverna och deras familjer.

Vid skolan anordnades ett soppkök kallat "Gröna hallen" och det inrättades en läkarmottagning där de vanligaste åkommorna kunde behandlas.

Den spännande berättelsen om Signes arbete vid skolan illustreras med ett 70-tal värdefulla och i många fall vackra fotografier som låter oss uppleva miljön.

Men denna bok är inte bara en historia om en intressant kvinna. Det är en i högsta grad "levande" berättelse också på så sätt att det finns otaliga spår fram till nutiden.

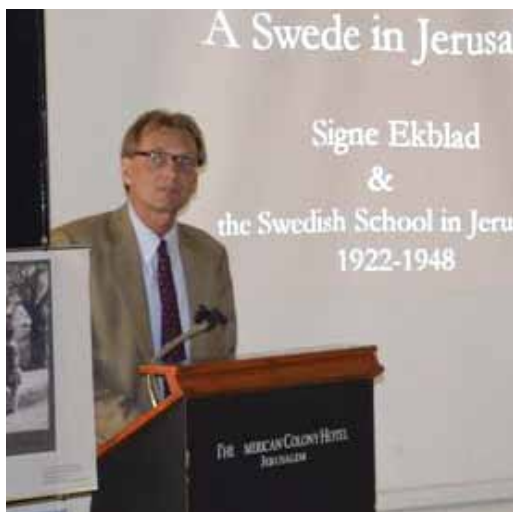
Tvåspråkig bok – medverkan av svenske generalkonsuln

Skildringen andas det faktum att det finns många som vill mycket med att förmedla denna berättelse. Bara det faktum att boken är parallellt tvåspråkig på engelska och svenska visar på en stor ansträngning att nå fram till läsare både lokalt i det heliga landet, internationellt och hemma i Sverige.

Både den nuvarande och en tidigare generalkonsul betonar Signe Ekblads roll som ett exempel på viktig svensk närvaro i Jerusalem, som har fått göra skillnad, och att detta är

Boken om Signe Ekblad är skriven på två språk och börjar säljas i Sverige i augusti. Sätt in 150 kr på SJF postgiro 20 69-3 eller bankgiro 401-3330 och ange betalare och mottagare. Hela behållningen går till Den Gode Herdens svenska skola i Betlehem.

Svenske generalkonsuln Axel Wernhoff är via UD en av sponsorerna till boken om Signe Ekblad.

många som vill väldigt mycket, och medan den komplexa politiska verkligheten är en synnerligen närvarande bakgrund, så är den diakonala och sociala tjänsten en gemensam hållning och ett vägval för att förhålla sig till denna verklighet.

Denna mångfald av röster, som väller fram i ett engagerat grupparbete, skapar ett lapptäcke av intryck och tankar. Det är en rikedom, men samtidigt i någon mån en svaghet i de fall då det skapar oro för läsaren.

Biskop Munib Younan talar vid presentationen av boken på American Colony i början av maj månad. Foto: Daniel Bratu.

en tradition som man på det svenska generalkonsulatet strävar efter att fullfölja.

Svenska Jerusalemsföreningens ordförande biskop Jan Olof Johansson drar linjer fram till föreningens nuvarande skol- och utbildningsverksamhet.

Den norska forskaren Inger Maria Okkenhaug belyser hur Signe Ekblad hanterade och utmanade den arabisk patriarkala strukturen med sin utveckling av flickskolan.

Biskop Munib Younan och andra företrädare för den lokala lutherska kyrkan betonar vikten av skolor och utbildningsverksamhet för sin kyrkas framväxt och liv.

Ja, det finns sannerligen många som vill väldigt mycket, och medan den komplexa politiska verkligheten är en synnerligen närvarande bakgrund, så är den diakonala och sociala tjänsten en gemensam hållning och ett vägval för att förhålla sig till denna verklighet.

I huvudsak vill jag dock beteckna antologin som lättläst, och att författare och redaktörer har gjort en viktig insats då de spridit denna berättelse till flera, och inte minst att de gjort de många fotografierna tillgängliga för en bred publik.

■
Marie Körner,
stiftsadjunkt internationella
frågor i Lunds stift

Fred – om Gud vill – men vill människorna?

Det skall genast sägas att den bok, som här skall presenteras är en mycket vacker bok. Någon har myntat begreppet "Kaffebordsbok" om vackra böcker i stort format och så kan väl denna bok, som utgivits av studieförbundet Bilda kallas. Titeln består av två ord, det hebreiska Shalom, som betyder fred eller frid, och det arabiska uttrycket In sha'allah, "om Gud vill". Vill Gud fred? Ja det får vi hoppas.

Bokens syfte är i alla fall att visa på att det såväl bland judar, och kristna som muslimer finns människor som strävar mot fred och samförstånd. De 18 intervjuerna fördelar sig på fem judar, sju kristna och 6 muslimer. Fem av de intervjuade är kvinnor, varav tre kristna, en jude och en muslim. Kanske säger det något om hur man ser på jämställdhet i de olika befolkningsgrupperna.

Intervjuerna är samlade i tre grupper: Fredsrörelser och fredskämpar, kulturrörelser och kulturprofiler samt till sist gräsrotsrörelser och samhällsbyggare.

Vackra bilder

Mellan varje textavdelning finns avdelningar med bilder, stora, vackra och talande bilder. De flesta är helsidesformat vilket är något större än en vanlig A4. En del är naturbilder, men de flesta skildrar människorna som under olika förhållanden bor i landet.

Om man försöker räkna hur bilderna fördelar sig finner man att den största enskilda gruppen, med 36 bilder, skildrar judiskt liv ur olika aspekter, såväl det religiösa Jerusalem som det sekulära och socialt inte alltid vackra Tel Aviv visas upp, ja också de små antisionistiska ortodoxa grupperna är med på ett hörn.

Stöder de ortodoxa judarna staten Israel?

Här kan det vara viktigt att hålla i minnet att när sionismen växte fram kring förra sekelskiftet, hade den knappast stöd av några ortodoxa judar. Under åren har detta ändrat sig men ett par små grupper håller fortfarande kvar vid denna uppfattning.

De kristnas tro och liv återspeglas på sexton bilder och Islam på sju. Ett tjugotal bilder visar ett palestinskt perspektiv utan särskild religiös anspänning. Så totalt får vi ett 40-tal bilder som visar den palestinska verkligheten ur olika aspekter.

Hillel Ben Sasson, religiös jude, deltar i demonstrationerna vid Sheikh Jarra, ett område i Jerusalem som judar gör anspråk på, medan arabiska hus som framtagna dem är förbjudet att ens ställa anspråk på. (Bilden är från en fredagsdemonstration i Sheikh Jarra, och visar ej på personer nämnda i artikeln). Foto: LM Adrian.

SHALOM INSHALLAH

JUDAR, KRISTNA OCH MUSLIMER SIDA VID SIDA

Utrymmet här tillåter inte att utförligt behandla alla bidragen i denna bok, men jag tänker här särskilt nämna de judiska bidragen.

Religiös jude om husockupation

Hillel Ben Sasson är en religiös jude, han är doktorand i filosofi, men också fredsaktivist som varit engagerad i demonstrationer mot bosättare i området Sheikh Jarra, en bit norr om Jerusalems gamla stad.

Bosättarna gör anspråk på hus som ägdes av judar före 1948 och har fått domstolen på sin sida, formellt är de ägare till husen. Då är det väl inget att säga om detta? *Men om alla palestinier skulle göra anspråk på vad de ägde före 1948, vad blev då kvar?*

I själva verket är det förbjudet för en palestinier att ställa några sådana anspråk. Judar som redan blivit kompenserade en gång vill nu bli kompenserade en gång till, medan palestinier som en gång flydde från västra Jerusalem, nu blir utkörda på nytt. *Enligt Hillel Ben Sasson är omänskliga handlingar ett vanhelgande av Guds namn.* Det finns inget i vår utvaldhet som kan rättfärdiga att andras rättigheter inte respekteras. "Jämlikhet och frihet är också judiska värden, och de måste försvaras".

"Förintelsen är över. Vi måste resa oss ur askan"

Ett annat intressant judiskt bidrag kommer från Avraham Burg, affärsman och författare bl.a. till boken "Förintelsen är över och vi måste resa oss ur askan".

Hans far flydde från Tyskland 1939. Han var tidigare politiskt engagerad och var bl.a. talman i Knesset (den israeliska riksdagen), men kom efterhand fram till att det inte går att förändra Israel genom demokratiska processer.

I sina böcker har han behandlat ämnen som är känsliga för många judar. Han argumenterar för att förintelsen har blivit en besatthet som fått förödande konsekvenser för Israel. Något sådant kan bara skrivas av den som är jude själv, och det kunde ha varit intressant att få mera kött på benen här. Han ser sig själv närmast som profeten Jeremia, som på sin tid var ensam i sin opposition mot kungariket i Judéen, men nu är hans samtida döda och bortglömda – Jeremia däremot är evig. Det är så han ser det.

I avsnittet om kulturpersoner möter vi Debbie Weissman, en pensionerad lärare och president i "International Council och Christians and Jews". Hon är engagerad i religionsdialog både lokalt och internationellt. Hon menar att religionen borde få spela en större roll i de politiska samtalen, I så fall skulle förutsättningarna för framsteg vara större och politiken skulle på ett nytt sätt kunna förankras hos befolkningen. Hon lyfter fram uttåget ur Egypten, som betyder att livet kan förändras, hon betonar respekten för främlingen, och slutligen sabbaten, som ger kraft att fortsätta.

Officeren som bildade organisationen Bryt tystnaden!

I bokens tredje huvuddel möter vi Yehuda Shaul. Hans bakgrund är brokig. Kommen från en ortodox familj, tog han till en börja med avstånd från religionen. Under vandringar genom Israel såg han alla ruinerna av alla byar som utplånats när staten Israel bildades 1948. Efter viss tvekan gjorde han värnplikt och fick tjänstgöra på olika ställen på Västbanken. Han blev vittne till vedervärdigheter men såg det som enskilda soldaters missgärningar och valde att bli officer. Som officer skulle ha kunna påverka armén i rätt riktning. År 2004 lämnade han armén och grundade den organisationen "Breaking the Silence", vilken samlar in vittnesmål om vad soldater på Västbanken och i Gaza upplevt.

Hans slingrande livsresa har också fört honom tillbaka till Gud. Åter är han ortodox, på bilden bär han kippa, den judiska huvudbonaden. Men bland de religiösa ses han ofta som en förrädare, och de vänsterkretsar han umgås är han en udda figur.

Men trots att han kan tyckas leva i ett ingenmansland har han fått stort inflytande. Det finns 750 personer i hans organisation och en broschyr de gav ut fick till och med premiärministern att gå till attack.

Det sista av de judiska bidragen kommer från Rami Elhanan, vars dotter dog för en palestinsk självmordsbombare. Han verkar tillsammans med andra drabbade familjer i en krets som kallas "Parents Circle". Idén är att om vi som fått betala det högsta priset kan tala så kan vem som helst göra det. De ger föreläsningar i både israeliska och palestinska skolklasser. Men gränser går inte mellan israeler och palestinier utan mellan dem som vill ha fred och är villiga att betala vad det kostar, och de andra.

Också judar protesterar mot ockupation

Jag har här medvetet valt att lyfta fram fredsaktivister från den judisk-israeliska sidan för de behöver få komma till tals. Hur många vet att i protesterna mot blockaden av Gaza fanns det också ett skepp med enbart judar, där också Rami Elhanan var ombord.

Men boken innehåller ytterligare 13 intervjuer med muslimer och kristna. Här vill jag bara nämna den katolske prästen i Taybeh, Raed Abusahlia, som disputerat i Rom på en avhandling om våld och ickevåld inom Islam. Jag kan också nämna Safa Abu Assab, den muslimska kvinnan som i samarbete med Diakonia har översatt svenska barnböcker till arabiska. Idag finns både Pippi Långstrump och Lotta på Bråkmakargatan på de flesta bibliotek på Västbanken.

Fred – Om Gud vill. Men vill människorna?

Men låt oss återvända dit vi började. Fred – Om Gud vill. Men vill människorna? Jag brukar beskriva det så här: Det finns tre kakor på fatet, "hela landet", "judisk stat" och "demokrati". Du får välja två av dem. Åker man omkring på Västbanken och ser alla israeliska byggnadsprojekt noterar man att kakan "hela landet" redan är vald. Då återstår att välja mellan "judisk stat" och "demokrati".

Många i Israel vill inte ha någon förändring, en fredlig ockupation in i evigheten är idealet. Men historien har inte sett många fredliga ockupationer. För ett par veckor sedan revs en palestinsk restaurang utanför Beit Jala. Nåväl, som mycket annat var den byggd utan bygglov.

Likhet inför lagen?

Men i samma veva auktoriserade Israels regering två tidigare illegala bosättningar. Där fanns många hus utan bygglov. Det är likhet inför lagen som efterlyses. Där har vi en av kärnpunkterna i konflikten. ■

Stig Norin, professor, Uppsala

Fotnot: Daniel Braw, Magnus Nordqvist, Catrin Ormestad, Ziv Koren (foto): *Shalom Inshallah. Judar, Kristna och Muslimer sida vid sida*. Artos & Norma bokförlag, Skellefteå 2011. ISBN 978 91 7580 539-9.

Evangelikal konferens om Att leva under ockupation:

Kristus vid gränsposteringarna

Efter en kall natt på Birgittasystrarnas gästhem satt vi så där och sjöng "O store Gud" på engelska i den stora balsalen på Jacir Palace Intercontinental Hotel i Betlehem, bland 598 andra deltagare från många av jordens länder. Så var vi alltså där, på konferensen "Christ at the Checkpoint, Hope in the midst of conflict" (Kristus vid gränsposteringarna. Hopp mitt i konflikten).

Under en vecka i mars fokuserade vi på olika aspekter av att leva under ockupation, och särskilt de palestinska kristnas perspektiv. Konferensen var organiserad av Bethlehem Bible College, en skola som bl.a. utbildar funktionärer för de olika lokala kyrkorna, och det var inte bara föredrag om den politiska situationen utan också bön, lovsång och bibelstudier.

Palestinska premiärministern invigde

Konferensen inleddes med tal av palestinske premiärministern Dr. Salam Fayyad om den aktuella situationen. Det palestinska området är för närvarande fragmenterat av 189 israeliska bosättningar, det förekommer våld mot fredliga demonstrationer, våld från bosättare och ett nytt inslag är också militära intrång också inom område A (Det av palestinska myndigheten styrda området). Två palestinska TV-stationer har nyligen stängts.

Mera hoppfull var kanske Betlehems borgmästare, Victor Batarseh, som talade om försoningen i Kristus och om att Herren en dag skall ge oss fred och frihet.

Kärlek och försoning från Obamas andlige rådgivare

Första dagen ägnades åt att på olika *beskriva situationen för kyrkan i Palestina*. Den ton som anslogs från början handlade om kärlek och försoning. Det handlar om att älska fienden såsom Kristus älskar oss. Den kärleken önskar inte att vi skall ha minoritetskomplex, i Kristus är vi segrare. Lidandet är en väg att förmedla välsignelse, kyrkan skall vara en profet för folken. Endast den som älskar har rätt att kritisera.

Shireen Hilal med ämnet "A Palestinian Reading of Scripture". Hon talade om tre kvinnliga förebilder i Bibeln. Foto: Christina Norin.

På eftermiddagen talade Joel Hunter, en pastor från Florida och tillika en av president Obamas andliga rådgivare om "A Western Reading of Scripture". Han talade om att samtala, be och vandra tillsammans.

Andra dagen handlade om de *teologiska frågorna*, och därmed konferensens kärnproblem, den kristna sionismen.

Den nytestamentlige exegeten Gary Burg från Wheaton College började med att tala om Abraham, som Israels store fader, men betonade att det här handlar om trofasthet och inte om DNA.¹ Utifrån en rad ställen i Nya Testamentet visade han att det avgörande för att vara ett Abrahams barn är tron. Den som följer Jesus följer Abraham.

Skriften förutsåg att Gud skulle göra hedningarna rättfärdiga på grund av deras tro, och därför lät den redan Abraham få budskapet: Alla folk skall bli välsignade genom dig. (Gal 3:8).

Det var inte genom lagen som Abraham eller hans efterkommande fick löftet att ärva världen, utan genom den rättfärdighet som kommer av tro. (Rom 4:13).

Kristna sionister medverkade

Dagen fortsatte med andra föreläsare på samma tema. Organisationskommittén

hade lagt sig vinn om att olika uppfattningar skulle vara företrädna. Så fick vi också lyssna till en företrädare för den kristna sionismen, Wayne Hilsden från King of Kings Community i Jerusalem.

Denna uppfattning, där man ser den moderna staten Israel som en del av Guds frälsningsplan är, som vi vet, inte ovanlig bland s.k. evangelikala kristna, som denna konferens i första hand vände sig till. Inte ovanligt är att man rycker texter ur deras historiska sammanhang. Så kan man få Hes 36–37, en text om judarnas återvändande från den babyloniska fångenskapen på 500-talet f. Kr., att syfta på upprättandet av den moderna israeliska staten.

Kyrkan ersätter inte det bibliska Israel

Men de flesta talarna, både de inhemska och de internationella, betonade uppfyllelsen i Kristus. Det handlar inte om att kyrkan ersätter det bibliska Israel utan att alla blir ett i Kristus. *Alltså är ni inte längre gäster och främlingar utan äger samma medborgarskap som de heliga och har ert hem hos Gud.* (Ef 2:19).

Tredje dagen handlade om begreppen rättvisa och icke-våld. Det betonades att dem s.k. separationsmuren bara till 5 % följer den s.k. gröna linjen och dessutom ur säkerhetssynpunkt är tämligen meningslös, då c:a 10000 palestinier dagligen tar sig in i Israel illegalt för att diska på restauranger och utföra annat okvalificerat arbete.

Bishara Awad (till vänster), konferensens initiativtagare och ledare av Bethlehem Bible College, med sin bror Mubarak. Foto: Stig Norin.

Mest fångslande var att lyssna till unga palestinier som Sami Awad. Det är fruktan som ligger bakom allt tal om säkerhet.

– Jesus talar om att älska fienden och detta är inte öppet för debatt, sa palestiniern Sami Awad, och fortsatte:

– Men hur praktiserar vi det? Christ att the Checkpoint betyder att se Kristus i varje människa vid checkpointen. Kristus står där för varje människas frälsning.

Dr. Jonathan Kuttub, advokat för mänskliga rättigheter, betonade tre saker:

1) En tydlig rörelse mot höger i Israel.

2) Ett nytt fenomen i det palestinska samhället är intresset för motstånd utan våld, inte bara bland kristna, inte bara i Fatah utan också i Hamas. Detta är ett nytt fenomen som inte ens ledare själva är helt bekväma med.

3) Grunden för en tvåstatslösning har nu kollapsat.

– Vad betyder detta? frågade han och fortsatte:

– Det betyder början på ett helt nytt samtal. Är det möjligt att leva tillsammans, judar och icke judar, och hur? Det måste handla om att inkludera och inte exkludera. Det måste handla om öppenhet, solidaritet och försoning.

När vi kom till sista dagen, med titeln "*Christian Peacemaking in Practice*" infann sig känslan av att här fanns de föreläsare som var bra att ha men som inte gick in under någon av de andra rubrikerna.

Messianska judar

Här fanns en messiansk jude, Richard Harvey, som talade initierat om fredsarbete, men man hade kanske väntat sig litet mera om vad det innebar att vara just messiansk jude. Här fanns Sang Bok David Kim, en korean, ordförande i internationella evangeliska alliansen, som talade om sina upplevelser av förtrycket i Nordkorea, en gripande berättelse om ett annat delat land.

Här fanns också ett par välkända amerikanska väckelsepredikanter. Med tanke konferensens målgrupp, var det säkert mycket strategiskt att dessa personer fanns med här, men kanske hade de inte så mycket att bidra till själva saken.

Gripande avslutning

Gripande var också konferensens sista föredrag, "Hope in the Midst of Conflict" av Jack Sara. Han berättade om hur han växte upp i en kristen familj vid åttonde stationen på Via Dolorosa, och hur han när första intifadan bröt ut i slutet på 1980-talet greps av polisen utan att ha gjort något. "Då beslöt jag att nästa gång de griper mig skall det inte vara utan orsak. Jag började kasta sten, dela ut flygblad och göra allt som var förbjudet. Jag åkte i fängelse ett antal gånger. Till sist kom jag fram till att detta inte var någon framkomlig väg." Hans kristna tro vaknade till liv, han började studera på Bethlehem Bible College, där han nu är "vice president".

Av konferensens 600 deltagare kom gissningsvis cirka hälften från USA och en ganska stor grupp från Storbritannien. Därutöver var många andra länder företrädade, men från Skandinavien var vi nog bara fem, fyra från Sverige och en norrman. Som redan nämnt var detta en evangelikal konferens. Lutheraner och anglikaner var ett fåtal och de s.k. historiska kyrkorna var inte alls representerade. Nog är det synd att man inte kan göra gemensam sak i så viktiga frågor som denna.

Slutkläm!

Det samlade intrycket av konferensen kan formuleras i tre punkter.

Yohanna Katanacho till vänster, "Academic Dean" vid Bethlehem Bible College, bl.a. en av författarna till Kairos-dokumentet. I mitten hans hustru Dina, ledare för "the Arab Israeli Bible Society". Foto: Christina Norin.

- 1) Stödja de palestinska kristna genom att i västerlandet sprida kunskap om situationen.
- 2) Konfrontera kristen sionism.
- 3) Vinna det Evangelikala USA för palestiniernas sak.

Det hela var en mycket lärorik och speciell vecka, med många fängslande programpunkter, av vilka här bara ett fåtal kunnat nämnas. Veckan avslutades med ett manifest som kan studeras på konferensens webbsida, där också alla konferensens föredrag finns att lyssna till.ⁱⁱ ■

Stig och Christina Norin

ⁱ Gary Burg är bl.a. författare till boken *Jesus and the Land, The New Testament Challenge to Holy Land Theology*, London 2010.

ⁱⁱ <http://www.christatthecheckpoint.com/>

GÅVOREDOVISNING

Svenska Jerusalemsföringens räkenskapsår omfattar perioden 1 sept–31 aug

	110901–120523	100901–110523	100901–110831
Medlemsavgifter	51 700	51 800	57 750
Faddergåvor	236 302	272 781	329 897
Gåvor till skolan	669 263	524 268	750 379
Skolan, minnesgåvor	94 985	36 605	43 555
Skolan, födelsegåvor	102 466	34 232	50 982
Skolan, andra hyllningsgåvor	6 680	60 500	67 320
Gåvor till sjukhuset	15 050	8 450	8 550
Övriga gåvor	307 300	1 158 520	1 183 460
Kollekter	1 601 168	1 459 494	1 555 439
<i>Summa:</i>	<i>3 076 914</i>	<i>3 607 351</i>	<i>4 047 332</i>

Minnes- och Hyllningsgåvor *(15 februari – 21 maj)*

Till minnet av Rune Claesson, Magnus Hagbarth, Iréne, Carl-Göran Bergman, Erik Johansson, Gunnar Kahlström, Björn Sahlberg, Kari Lundgren, Margaretha Hallberg, Bertil Lindström, Margareta Björkehed, Asta Karlsson, Barbro Almgren, påven Shenouda III, koptiska ortodoxa kyrkan, Iréne, Kerstin Nohldén, Inga Dimenäs, Hans Gjörloff, Ulf Erik Hagberg, Barbro Almgren, Lalla Hansson, Renate Marx, Helmer Ringgren, Anna-Greta Alberius, Evy Stattin, Lars Sjölin, Rachel Nyberg, Agneta Fairclough, Susann Torgersson, Bengt-Göran Hansson, Sigrid Söderlund, Ingvar Larsson, Helny Olsson, Inez Åström, Ebba Hübinette, Lilly Andersson, Gunnar Olsson, Rut Strömner, Gunilla Forssander Karlsson.

vid födelsedag för Ulla Collste, 90 år, Gunnar Weman, 80 år, Barbro Weman, 80 år, Sven Lenhoff, 75 år, Sven-Erik Malmeblad, Inga-Lisa Dahlqvist, 90 år, Björn-Eric Carlsson, Åke G Sjöberg, 80 år, Lars-Olle Armgard, Åke Skoog, Birgitta Lundqvist, 75 år, Maria Edvinsson, 18 år, Bengt Ahlqvist, 85 år, Marie Jönsson, 50 år, Lillemor Eriksson, 70 år, Britas Lennart Eriksson, 60 år, Karin Olofsson, 95 år, Alf Johansson, 60 år, Karin Hultgren, 90 år, Solveig Paulsson, 80 år, Birgitta Lundqvist, 75 år, Irene Henriksson, 75 år, Christer Eriksson, 70 år, Bengt Arvidsson, 65 år, Anna-Lisa Hallgren, 90 år, Per Petersson, 70 år, Peter Hellgren, 60 år, John Liljebblad, 60 år, Elisabeth Berglund, 60 år, Ingrid Stridh, 75 år, Gunilla Grügiel, 50 år, Carl-Eric Svensäter, 70 år, Paul-Ragnar Melin, 80 år.

Vid dop av Stella Wilford

Vid vigsel mellan Johanna o Per Hjelmgren

Solveig Hanna

ny representant för Jerusalemsföreningen

Foto: Firas Mukarker.

Kjell och Inger Jonasson, som varit i mellanöstern i flera decennier, har nu återvänt till Sverige. De senare åren har de varit föreningens representanter i Betlehem.

I kommande nummer återkommer vi med artikel av och om Kjell och Inger.

Ny representant i Betlehem är från den 1 maj Solveig Hanna.

Solveig är född och uppvuxen i Berghem, mellan Borås och Varberg. Hon är utbildad sjuksköterska och kom till Betlehem 1977 och arbetade på SIRA i 3 år.

Där träffade hon palestinierna Hani från Betlehem och är gift med honom sedan 31 år.

Familjen har två vuxna döttrar. Sedan 17 år tillbaka arbetar Solveig som lokalanställd på Sveriges generalkonsulat i Jerusalem.

– Jag hoppas som lokal representant för Jerusalemsföreningen kunna få medverka i det viktiga arbetet som utförs i Betlehem, säger Solveig Hanna.

Kontaktuppgifter, se sista sidan!

Ring gärna Solveig när du planerar en resa till Betlehem, så kan hon förmedla kontakter med Den gode Herdens svenska skola. ■

Detta nummer av tidskriften delas också ut vid Världens fest, 7–9 september i Malmö, Svenska kyrkans internationella fest. Förra gången hölls festen i Växjö, om två år i Karlstad.

Vill Du bli fadder till en av flickorna vid Den Gode Herdens skola i Betlehem?

Det kan Du blir genom att bli regelbunden understödare av skolan.

Så här går det till: Du ger ett belopp till skolans verksamhet en gång i månaden eller i kvartalet eller så ofta det passar Dig. Beloppets storlek avgör Du själv. (Föreningens åtagande för en elevplats är för närvarande ca 4 500:-/år). Pengarna går inte till enskilt barn utan till skolans verksamhet. Men Du får namn på och uppgifter om den flicka som Du är fadder till och kan om Du vill få en personlig kontakt med henne.

Fyll i talongen nedan och skicka den till Britt Bergman (adress se sista sidan). Hon kommer då att ta kontakt med Dig och ge mer information.

Ja, jag vill bli fadder:

Namn .....

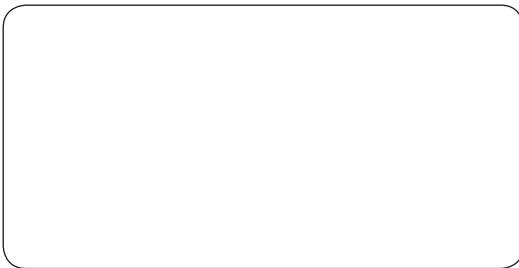
Adress .....

Tel .....

POSTTIDNING B
BEGRÄNSAD
EFTERSÄNDNING

Vid definitiv eftersändning åter-
sänds försändelsen med nya adres-
sen på framsidan (ej adressidan).

Adressändringar och retur till
Svenska Jerusalemsföreningen:
Sven Lenhoff,
Österleden 64 B, 352 42 VÄXJÖ

Glöm inte att anmäla adressändring! Posten skickar inte tillbaka några tidskrifter längre!

Adresser i Det Heliga Landet

Vår skola i Betlehem har adressen: The Good Shepherd's Swedish School,
P.O.B. 64, Betlehem, via Israel. Tel och fax Betlehem 00 972-2-2742204.

Sjukhusets namn och adress är: Hussein bin Talal's Hospital, P.O.B. 67,
Betlehem, via Israel.

E-post till skolan: gsss@p-ol.com

Föreningens representant i Det heliga landet är Solveig Hanna:

Solveig Hanna, mobiltel: +972 577 689010, bostad i Jerusalem: +972 2 6717981.

E-postadress: Solveighanna@gmail.com

Adresser i Sverige

Jerusalemsföreningens hemsida: www.jerusalemsforeningen.se

Ordförande, biskop Jan-Olof Johansson, Östrabo, 352 39 VÄXJÖ,
tel och fax 0470-309 45, ansvarig utgivare för tidskriften. E-post: sjs@brevet.nu

Sekreterare Lars Aldén tel 0730-62 12 05. Österleden 66 a, 352 42 Växjö
e-post: lars.alden@swipnet.se

Redaktör för tidskriften: Lars Micael Adrian, Stora Tvärgatan 35, 223 52 Lund,
tel 046-18 88 10, 0727-43 82 41, e-post modgun@telia.com

Ansvarig för fadderbarnsverksamheten: Britt Bergman, Körsbärsvägen 6,
114 23 Stockholm, tel och fax 08-673 12 15, mobil 070-573 12 23.

Ansvariga för gåvoredovisning, adressregister och utskick av gåvoblanketter:
Barbro och Sven Lenhoff, Österleden 64 B, 352 42 VÄXJÖ, tel 0470-393 27,
e-post: sven.lenhoff@lyckansberg.net

Lundakretsen:

Kristina Lindström, Nyckelkroken 15, 226 47 Lund, tel 046-13 66 06.
e-post: kristina.lindstrom@comhem.se

Norrköpingskretsen:

Jonas Agestam, Solhem Alsäter, 605 97 Norrköping, tel 011-33 52 06.
e-post: jonas.agestam@svenskakyrkan.se

Årsavgiften, som ger rättighet att få tidskriften är minst 150 kr.
Plusgiro 20 69 - 3 • Bankgiro 401-3330
ISSN 0346-2307